

مطالعات پشتیبان

(ویرایش دوم)

دانشکده:

رشته:

مقطع:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مطالعات پشتیبان

رشته:

مجری طرح:

همکاران طرح:

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
------	-------

فصل اول: کلیات

۲	۱-۱- تاریخچه
۲	۱-۱-۱- تاریخچه رشته در دنیا
۲	۱-۲-۱- تاریخچه رشته در ایران
۲	۱-۳-۱- تاریخچه رشته در دانشگاه
۳	۲-۱- روش
۳	۳-۱- جامعه
۳	۴-۱- نمونه
۳	۵-۱- ابزار
۳	۶-۱- روش تحلیل

فصل دوم: تحلیل اسناد فرادست

۵	۱-۱- اسناد فرادست کلان
۵	۱-۱-۲- سند چشم انداز ۲۰ ساله
۵	۱-۲- نقشه جامع علمی کشور
۶	۱-۳- سند تحول راهبردی علم و فناوری کشور
۶	۱-۴- سند راهبردی دانشگاه
۶	۱-۵- سند راهبردی دانشکده
۷	۲-۲- اسناد فرادست تخصصی رشته
۷	۳-۲- دلالت اسناد برای برنامه درسی

فصل سوم : بررسی تجربیات دانشگاه‌های برتر دنیا

- ۳-۱- رتبه دانشگاه در جهان براساس نظام رتبه بندی ۹
- ۳-۲- معرفی دانشگاه ۹
- ۳-۳- دلایل انتخاب دانشگاه ۹
- ۳-۴- جدول دروس: عنوان، تعداد و نوع واحدهای درسی ۹
- ۳-۵- ماتریس نقاط اشتراک و افتراق دانشگاه‌ها ۱۰

فصل چهارم: بررسی تجربیات دانشگاه‌های ایران

- ۴-۲- معرفی دانشگاه ۱۲
- ۴-۳- دلایل انتخاب دانشگاه ۱۲
- ۴-۴- جدول دروس: عنوان، تعداد و نوع واحدهای درسی ۱۲
- ۴-۵- ماتریس نقاط اشتراک و افتراق دانشگاه‌ها ۱۳

فصل پنجم: پایش دانش‌آموختگان

- ۵-۱- چارچوب سؤالات ۱۵
- ۵-۲- پیشنهادات ۱۶

فصل ششم: پایش کارفرمایان

- ۶-۱- سؤالات ۱۸
- ۶-۲- پیشنهادات ۱۸

فصل هفتم: باهم‌نگری و نتیجه‌گیری

- ۷-۱- اجماع نخبگانی (اختیاری) ۲۱
- ۷-۲- رابطه بین مطالعات و برنامه درسی ۲۱
- ۷-۳- مقایسه برنامه درسی قدیم و جدید ۲۱

فصل اول

کلیات

۱-۱- تاریخچه

۱-۱-۱- تاریخچه رشته در دنیا: (رشته برای بار اول در کدام دانشگاه و در چه سالی تاسیس شد. احیاناً چه تحولاتی را طی نمود تا به صورتی که در حال حاضر وجود دارد شکل گرفت).

۱-۱-۲- تاریخچه رشته در ایران: (اولین بار رشته/گرایش در چه سالی و در کدام دانشگاه کشور ایجاد شد. و چه تحولاتی اتفاق افتاد تا به شیوه کنونی شکل گیرد).

۱-۱-۳- تاریخچه رشته در دانشگاه:

۱-۲- **روش:** انتخاب روش پژوهش بستگی به اهداف و ماهیت پژوهش و امکانات اجرایی آن دارد. روش پژوهش می تواند مبتنی بر سه مبنای روش شناسی کمی، کیفی و آمیخته باشد. در روش شناسی کمی از روشهایی مانند پیمایشی، همبستگی، پس رویدادی، مطالعه موردی و در کیفی از روشهای مطالعه موردی، پدیدارشناسی، تحلیل محتوا و.. می توان استفاده کرد.

۱-۴- **جامعه آماری:** (مجموعه واحدهایی که حداقل در یک صفت مشترک باشند جامعه آماری را تشکیل می دهند. در این بخش انتظار می رود جامعه آماری برای سه فصل پایش کارفرمایان، دانش آموختگان مشخص شود).

۱-۵- **نمونه:** (نمونه آماری عبارت است از تعدادی از افراد جامعه که صفات آنها با صفات جامعه مشابه بوده و معرف جامعه باشند. بعد از تعیین جامعه باید تعداد افرادی که از میان جامعه انتخاب شدند تا در مطالعه مورد بررسی قرار گیرند به عنوان نمونه مشخص شود. در مواردی که تعداد افراد جامعه کم باشد می توان به بررسی تمام افراد جامعه پرداخت).

۱-۶- **ابزار گردآوری داده ها:** (ابزارهایی که بوسیله آنها داده های مورد نظر پژوهش در هر فصل گردآوری می شود در این بخش مشخص می گردد. ابزارهای گردآوری داده براساس روش پژوهش انتخاب می شود. از جمله ابزار ها می توان به مصاحبه، پرسشنامه، چک لیست تحلیل محتوا، مشاهده و ... اشاره نمود).

۱-۷- **شیوه تجزیه و تحلیل داده ها:** (در این بخش باید شیوه تحلیل داده های هر فصل تبیین شود. حسب اینکه روش پژوهش و ابزار آن چه بوده است روش تحلیل داده ها متفاوت خواهد بود. برای داده های کمی که معمولا با ابزار پرسشنامه گردآوری شده اند از روشهای آمار توصیفی (میانگین، نمودار، جداول فراوانی) و آمار استنباطی (آزمونهای آماری مختلف) و جهت تحلیل داده های کیفی مانند مصاحبه نیمه ساختار یافته یا بدون ساخت از روشهای تحلیل داده کیفی همچون کدگذاری باز، محوری، تفسیری و ... استفاده می شود.

فصل دوم

تحليل اسناد فرادست

فصل دوم: تحلیل اسناد

۲-۱- انتظار می رود در این فصل نکات مرتبط با رشته در اسناد ذیل مورد بررسی قرار گیرد.^۱

۲-۱-۱ سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور (۱۴۰۴)

۲-۱-۲ نقشه جامع علمی کشور

^۱ برای بازنگری برنامه درسی برنامه درسی صرفاً بررسی و تحلیل سند راهبردی دانشگاه و دانشکده کفایت می کند و بررسی سایر اسناد در هنگام تدوین برنامه درسی جدید الزام آور است.

۳-۱-۲- سند تحول راهبردی علم و فناوری کشور

۴-۱-۲- سند راهبردی دانشگاه

۵-۱-۲- سند راهبردی دانشکده

۲-۲- همچنین از آن جا که حسب رشته‌های تحصیلی مختلف اسناد فرادست تخصصی (ملی یا استانی) وجود دارد نسبت به بررسی آنها نیز اقدامات لازم صورت گیرد.

۲-۳- دلالت های اسناد مورد بررسی جهت بازنگری برنامه درسی را تشریح نمایید. (مقصود از دلالت‌های هر فصل برای برنامه درسی این است که در هر فصل مشخص شود حسب نتایج حاصل از بررسی های صورت گرفته چه تغییری در برنامه درسی پیشنهاد می شود. این تغییر می‌تواند تغییر در عنوان دروس، ماهیت، نوع و تعداد واحدهای درسی، اضافه یا حذف شدن دروس، تغییر در سرفصل و محتوای یا منابع دروس و ... یا حتی تغییر در تعریف و اهداف رشته، توانمندی یا شایستگی که از دانش آموخته انتظار می‌رود و مواردی از این دست باشد).

۲-۴- مهمترین نکات بر اساس مطالعه فوق برای بازنگری برنامه درسی به آن رسیده اید بیان شود.

فصل سوم

بررسی برنامه های درسی مرتبط
در دانشگاه های

برتر دنیا

۳-۱- رتبه دانشگاه در جهان براساس نظام رتبه بندی (تایمز و کیواس)^۲

۳-۲- معرفی دانشگاه

۳-۳- دلایل انتخاب دانشگاه

۳-۴- بررسی ساختار برنامه درسی

۳-۴-۱- جدول دروس: عنوان، تعداد و نوع واحدهای درسی

عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد (جبرانی، تخصصی، اختیاری و...)

^۲ به تعداد دانشگاه‌ها این صفحه باید تکمیل شود. حداقل ۵ دانشگاه باید بررسی شود.

فصل چهارم

بررسی برنامه های درسی

دانشگاه های برتر ایران

۴-۱- معرفی دانشگاه (در صورت وجود ۵ مورد)

۴-۲- دلایل انتخاب دانشگاه

۴-۳- جدول دروس: عنوان، تعداد و نوع واحدهای درسی

عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد (جبرانی، تخصصی، اختیاری و...)

۴-۴- ترسیم ماتریس به منظور بررسی نقاط اشتراک و افتراق دانشگاه‌های مختلف که مورد بررسی قرار گرفته است.

نام دانشگاه عناوین دروس	دانشگاه ۱	دانشگاه ۲	دانشگاه ۳	دانشگاه ۴	دانشگاه ۵

فصل پنجم

پایش دانش‌آموختگان

ارزیابی دیدگاه‌ها و نقطه نظرات دانش‌آموختگان با تاکید بر دانش‌آموختگان ممتاز، دانش‌آموختگان در حال اشتغال به کار، دانش‌آموختگان پذیرفته شده در مقاطع تحصیلی بالاتر .
پایش دانش‌آموختگان می‌تواند با ابزارهای مختلفی مانند پرسش‌نامه، مصاحبه انفرادی و گروهی انجام شود.

مقطع تحصیلی : وضعیت کنونی اشتغال :

۵-۱- چارچوب سؤالات

۱- با توجه به تجربه خود در مقاطع تحصیلی بالاتر و محیط کار کدام یک از دروسی بیشترین اهمیت و

کاربرد را داشته است؟

۲- با توجه به تجربه خود در مقاطع تحصیلی بالاتر و محیط کار کدام یک از دروس کمترین کاربرد را

داشته است؟

۳- عمده ترین جنبه های مثبت (نقاط قوت) برنامه درسی رشته شما چیست؟

۴- عمده ترین نقاط قابل بهبود برنامه درسی رشته شما چیست؟

۵-۲- نقاط قابل بهبود برنامه درسی رشته براساس نتایج حاصل از ارزیابی دیدگاه دانش‌آموختگان را تشریح

کنید.

فصل ششم

پایش کارفرمایان

بررسی دیدگاه‌ها و نقطه نظرات کارفرمایان. (جهت انجام این بخش ابتدا باید مشاغل کلیدی که دانش‌آموختگان کسب می‌کنند تعیین و براین اساس کارفرمایان مشخص شوند و به شیوه‌های مختلف اعم از پرسشنامه، مصاحبه تلفنی یا حضوری، گروه کانونی و ... نظرات آنها را اخذ نمود).

۱-۶- چارچوب سؤالات

۱- دانش‌آموختگان دانشگاهی تا چه حد شایستگی‌های مورد نیاز شما را داشته‌اند؟
(شایستگی‌ها شامل: کلیه توانمندی‌ها و مهارت‌ها و دانشی است که دانش‌آموختگان در طول دوران تحصیل کسب کرده‌اند)

۲- شایستگی‌های محوری که دانش‌آموختگان نیاز دارند، را بیان کنید.

۶-۲- نقاط قابل بهبود برنامه درسی براساس نتایج حاصل از ارزیابی دیدگاه کارفرمایان را تشریح کنید.

فصل هفتم

نتیجه‌گیری

